

Avd. Matematisk statistik

KTH Matematik

KONTROLLSKRIVNING I SF1912/SF1914/SF1915/SF1916
SANNOLIKHETSTEORI OCH STATISTIK,
ONSDAG 20 SEPTEMBER 2023 KL 08.00–10.00.

Tillåtna hjälpmedel: miniräknare

Svara med minst tre värdesiffrors noggrannhet på den bifogade svarsblanketten!

För godkänt krävs att minst 3 av 5 uppgifter är korrekt besvarade.

Uppgift 1

På en universitetsavdelning är 50% av dokumenten skrivna i Word, 30% i Latex och 20% i HTML. Det känt att: 40% av Word-dokumenterna överstiger 10 sidor, 20% av Latex-dokumenterna överstiger 10 sidor, 20% av HTML-dokumenterna överstiger 10 sidor. Vad är sannolikheten att ett slumpmässigt valt dokument innehåller mer än 10 sidor?

Uppgift 2

X är en diskret stokastisk variabel som har sannolikhetsfunktionen

$$p_X(x) = \begin{cases} a & \text{if } x = 0, \\ b & \text{if } x = 1, \\ c & \text{if } x = 2, \\ 0.3 & \text{if } x = 3, \end{cases}$$

där a , b och c är okända konstanter.

Vi vet att $P(0 < X \leq 2) = 0.4$.

Vi vet också att den betingade sannolikheten $P(X \geq 2 | X < 3) = 0.25$.

Bestäm konstanten b .

Uppgift 3

Antalet pojkar respektive flickor i en slumpmässigt vald svensk familj i ett visst område kan ses som stokastiska variabler X och Y .

Låt oss anta att den simultana sannolikhetsfunktionen $p_{X,Y}(j, k)$ ser ut på följande sätt i området:

$$p_{X,Y}(0, 0) = 0.2, p_{X,Y}(1, 0) = 0.1, p_{X,Y}(0, 1) = 0.1, p_{X,Y}(1, 1) = 0.25, p_{X,Y}(2, 0) = 0.05, \\ p_{X,Y}(0, 2) = 0.05, p_{X,Y}(1, 2) = 0.1, p_{X,Y}(2, 1) = 0.05, p_{X,Y}(2, 2) = 0.1.$$

T.ex. är sannolikheten för 1 pojke och 2 flickor $p_{X,Y}(1, 2) = 0.1$.

Beräkna väntevärdet $E(Y^2)$.

V.g.v.!

Uppgift 4

X är en stokastisk variabel som har täthetsfunktionen

$$f_X(x) = \begin{cases} |x - 1| & \text{om } 0 \leq x \leq 2 \\ 0 & \text{annars.} \end{cases}$$

Beräkna standardavvikelsen $D(X)$.

Uppgift 5

De stokastiska variablerna X , Y , och Z har varianserna $V(X) = 1$, $V(Y) = 2$ och $V(Z) = 3$.
 X och Y är oberoende. X och Z är oberoende.

Kovariansen $C(Z, Y) = 2$.

Beräkna variansen $V(2Y - Z + X - 5)$.

Lycka till!

Lösningsförslag

Uppgift 1

Låt A vara händelsen att ett dokument innehåller mer än 10 sidor.

Lagen om total sannolikhet ger:

$$\begin{aligned} P(A) &= P(\text{Word})P(A|\text{Word}) + P(\text{Latex})P(A|\text{Latex}) + P(\text{HTML})P(A|\text{HTML}) \\ &= (0.5 \cdot 0.4) + (0.3 \cdot 0.2) + (0.2 \cdot 0.2) = 0.3. \end{aligned}$$

Uppgift 2

Definitionen ger:

$$0.4 = P(0 < X \leq 2) = \sum_{x=1}^2 p_X(x) = p_X(1) + p_X(2) = b + c.$$

$$\text{Därför gäller att : } a = 1 - b - c - 0.3 = 1 - 0.4 - 0.3 = 0.3.$$

Vi har också:

$$0.25 = P(X \geq 2 | X < 3) = \frac{P(X = 2)}{P(X \leq 2)} = \frac{c}{a + b + c}.$$

Eller, om vi också kommer ihåg att $a = 0.3$ och $c = 0.4 - b$:

$$0.4 - b = 0.25(0.3 + b + 0.4 - b).$$

Lösningen av denna ekvation ger $b = 0.4 - 0.25 \cdot 0.7) = 0.225$.

Uppgift 3

$$p_Y(0) = p_{X,Y}(0, 0) + p_{X,Y}(1, 0) + p_{X,Y}(2, 0) = 0.2 + 0.1 + 0.05 = 0.35,$$

$$p_Y(1) = p_{X,Y}(0, 1) + p_{X,Y}(1, 1) + p_{X,Y}(2, 1) = 0.1 + 0.25 + 0.05 = 0.4,$$

$$p_Y(2) = p_{X,Y}(0, 2) + p_{X,Y}(1, 2) + p_{X,Y}(2, 2) = 0.05 + 0.1 + 0.1 = 0.25.$$

$$\text{Dvs, } E(Y^2) = 0^2 \cdot (0.35) + 1^2 \cdot (0.4) + 2^2 \cdot (0.25) = 1.4$$

Uppgift 4

$$E(X) = \int_0^2 x f_X(x) dx = \int_0^1 x(1-x) dx + \int_1^2 x(x-1) dx = \left[\frac{x^2}{2} - \frac{x^3}{3} \right]_0^1 + \left[\frac{x^3}{3} - \frac{x^2}{2} \right]_1^2 =$$

$$= \frac{1}{2} - \frac{1}{3} + \frac{8}{3} - \frac{4}{2} - \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{2} \right) = 1$$

$$E(X^2) = \int_0^2 x^2 f_X(x) dx = \int_0^1 x^2(1-x) dx + \int_1^2 x^2(x-1) dx = \left[\frac{x^3}{3} - \frac{x^4}{4} \right]_0^1 + \left[\frac{x^4}{4} - \frac{x^3}{3} \right]_1^2 =$$

$$= \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \frac{16}{4} - \frac{8}{3} - \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{3} \right) = \frac{3}{2}$$

$$V(X) = E(X^2) - E^2(X) = \frac{3}{2} - 1^2 = \frac{1}{2}$$

$$D(X) = \sqrt{V(X)} = \sqrt{\frac{1}{2}} = 0.707.$$

V.g.v.!

Uppgift 5

$$V(2Y - Z + X - 5) = V(2Y - Z + X) = [\text{p.g.a ober}] =$$

$$V(2Y - Z) + V(X) = V(2Y) + V(-Z) + 2C(2Y, -Z) + V(X) =$$

$$= 4V(Y) + V(Z) - 4C(Y, Z) + V(X) = 4 \cdot 2 + 3 - 4 \cdot 2 + 1 = 4$$